

Algemeen financieel beleid

Provincie Noord-Brabant

Inleiding

De lasten en baten van de provincie worden toegedeeld aan tien programma's. Naast de lasten en baten van de beleidsprogramma's kent de provincie nog algemene dekkingsmiddelen en de centrale stelposten.

Algemene dekkingsmiddelen

Algemene dekkingsmiddelen

Hebben we bereikt wat we wilden bereiken?

Elk programma heeft naast de lasten van dat programma ook baten - zoals specifieke uitkeringen van het Rijk - die direct tot dat programma behoren. Deze baten zijn meestal niet toereikend om de lasten te kunnen dekken. Tegenover de nadelige saldi van lasten en baten op de programma's, staan de algemene dekkingsmiddelen.

De in omvang belangrijkste algemene dekkingsmiddelen van de provincie bestaan uit:

- de inkomsten van de provinciale opcenten motorrijtuigenbelasting;
- de uitkering uit het provinciefonds;
- de beleggingsopbrengsten uit de immunisatieportefeuille;
- dividendopbrengsten en
- overige algemene inkomsten.

De algemene inkomsten belopen in 2020 € 775,9 mln en dragen bij aan:

- Het waarborgen van de zelfstandige financiële positie van de provincie;
- Het handhaven van een reëel sluitende begroting op korte en middellange termijn;
- Het verzekeren van een evenwichtige inkomstenontwikkeling.

Verbonden partijen

Voor het realiseren van de doelstellingen uit het programma worden de onderstaande verbonden partijen ingezet:

- Bank Nederlandse Gemeenten NV (BNG)
- Nederlandse Waterschapsbank NV

Nadere informatie over verbonden partijen staat in de paragraaf Verbonden partijen.

Heeft het gekost wat het mocht kosten?

Specificatie algemene dekkingsmiddelen

bedragen x € 1.000

	Begroting oorspr.	a.Begroting na wijz.	b.Realisatie	Vershil a en b
Lasten				
Financieringsfunctie	358	612	7.003	-6.392
Ontwikkelbedrijf	13.762	11.202	2.369	8.833
Overige algemene dekkingsmiddelen	8.519	932	3.773	-2.841
	22.639	12.746	13.145	-399
Baten				
Opbrengst opcenten motorrijtuigenbelasting	257.000	266.000	266.647	647
Uitkering provinciefonds	246.577	259.729	259.522	-207
Decentralisatie-uitkeringen via provinciefonds	17.002	18.000	17.114	-887
Dividenden/verkoopopbrengst	30.881	32.481	32.509	28
Financieringsfunctie	54.309	46.314	47.732	1.418
Ontwikkelbedrijf	2.283	3.755	24.763	21.008
Overige algemene dekkingsmiddelen	617	109.237	127.575	18.338
	608.668	735.516	775.861	40.345

Toelichting lasten

De lasten financieringsfunctie vallen t.o.v. de raming € 6,4 mln hoger uit, vooral door sanering geldleningen.

De exploitatielasten ontwikkelbedrijf komen t.o.v. de raming € 8,8 mln lager uit. Dit betreft enerzijds in de raming ingecalculerde verlies van LPM bij een negatief advies van de Raad van State. Er is echter een positieve uitspraak door RVS afgegeven waardoor verliesneming niet hoefde plaats te vinden.

Anderzijds is sprake van lagere lasten ad € 2,3 mln vanwege liquidatie van de TOM waarvoor de voorziening is aangesproken om het resterende deel van de openstaande geldlening af te boeken. Dit is mede gebeurd op grond van het GS dossier, waarin tot kwijtschelding van het restant van de lening is besloten.

Vanwege toevoeging voorziening overige leningen komen de lasten € 2,9 mln hoger uit. De benodigde ophoging van de voorziening kon niet eerder worden geraamd.

Toelichting baten

Opbrengst opcenten motorrijtuigenbelasting

Bij het bestuursakkoord 2019-2023 - is besloten dat de provincie gedurende de looptijd van het bestuursakkoord de opcenten jaarlijks indexeert. Het opcententarief 2020 komt daarmee uit op 78,0. De opbrengsten worden structureel geraamd op € 266 mln. op basis van de capaciteit van het wagenpark. De uiteindelijke jaaropbrengst bedraagt € 266,6 mln., een positief resultaat van ruim 0,2 %. Deze afwijking heeft te maken met een stijging van de belastingcapaciteit in het tweede half jaar.

Eind 2020 stonden in Noord-Brabant ruim 1.439.000 (eind 2019 1.417.000) personenauto's geregistreerd en ruim 116.400 (eind 2019 113.200) motoren. Er is sprake geweest van een lichte autonome groei van het wagenpark.

Algemene uitkering

De raming van de algemene uitkering wordt in eerste instantie gebaseerd op de septembercirculaire 2019.

Daarbij wordt het accres niet volledig geraamd, zoals vastgesteld in de grondslagen voor begroting en jaarstukken. De aangehouden marge is bedoeld om negatieve bijstellingen van het accres in het betreffende begrotingsjaar op te vangen, zonder dat dit invloed heeft op de vrije begrotingsruimte. In 2020 is het accres door het Rijk tweemaal naar beneden bijgesteld, waarbij de marge onvoldoende bleek om dit op te vangen. De raming is bij bestuursrapportage 2020 bijgesteld en toegelicht.

De algemene uitkering uit het provinciefonds is geraamd op € 259,7 mln. Uit de decembercirculaire 2020 blijkt dat de uitkering 2020 uitkomt op € 259,5 (incl. afrekening 2019). Deze lichte negatieve afwijking is het gevolg van het actualiseren van de verdeelmaatstaven en het bijstellen van de uitkeringsfactor.

Decentralisatie-uitkering

Decentralisatie-uitkeringen maken deel uit van het provinciefonds, maar hebben een eigen verdeling. De begrotingsbedragen 2020 zijn gebaseerd op de september circulaire 2020.

Naast de algemene uitkering omvat het provinciefonds diverse decentralisatie-uitkeringen die samenhangen met specifieke beleidsafspraken, veelal vastgelegd in convenanten met het Rijk. In totaal gaat het om een volume van € 17,1 mln. De hieraan gerelateerde uitgaven worden verantwoord in de beleidsprogramma's.

Het verschil tussen de bijgestelde begroting en de realisatie wordt verklaard door de volgende bijgestelde uitkeringen bij de decembercirculaire 2020.

- erfgoeddeal € 610.000
- weerbaar bestuur € 41.667

Daarnaast was de verwachting dat er een afrekening zou plaatsvinden voor de Green Chemistry Campus. Deze afrekening zal in 2021 plaatsvinden.

Dividenden

De dividend opbrengst ad € 32,4 mln betreft het dividend van netwerkbedrijf Enexis.

Financieringsfunctie

De baten betreffen de renteopbrengsten van de obligaties uit beide portefeuilles, de rentevergoeding op verstrekte geldleningen en de renteopbrengsten uit verplicht schatkistbankieren.

De gerealiseerde baten op de financieringsfunctie ad € 47,7 mln bestaan voor het grootste deel uit renteopbrengsten en voor € 7,1 mln uit boekwinst op de verkoop van obligaties. Het verschil tussen raming en realisatie van de baten financieringsfunctie ad € 1,4 mln heeft in hoofdzaak te maken met de hoger dan geraamde boekwinst.

Ontwikkelbedrijf

Op grond van de positieve uitspraak van de Raad van State is er op basis van de LOO overeenkomst met het havenschap het project LPM financieel afgerekend. Dit heeft geresulteerd in € 13,7 mln hogere bate als gevolg van reeds gemaakte exploitatie kosten in de periode 2008 tot en met 2020.

De eerder gevormde voorziening voor kapitaalverstrekking aan deelneming Pivot Park valt vrij tot een bedrag van € 6,3 mln. Dit bedrag wordt toegevoegd aan de algemene risicoreserve.

Daarnaast is sprake van een gedeeltelijke vrijval van de voorziening ihkv de geldlening van de TOM die niet geheel is benut. Deze vrijval is gestort in de risicoreserve van het Ontwikkelbedrijf, waaruit in het verleden deze voorziening is gevormd.

Overige algemene dekkingsmiddelen:

Het betreft enerzijds een vrijval van de voorziening Escrow Attero tot een bedrag van € 2,5 mln. In de raming t/m de laatste begrotingswijziging 2020 was hier al rekening mee gehouden.

Anderzijds gaat het om voordelige afwikkelingsverschillen tot een bedrag van € 125,1 mln. De voordelige afwikkelingsverschillen ad € 125,1 mln hebben betrekking op subsidies die in voorgaande jaren zijn verstrekt. In de raming t/m de laatste begrotingswijziging 2020 was voor deze afwikkelingsverschillen al rekening gehouden met een bedrag van € 106,7 mln, waarvan de grootste ad € 103,4 mln. betrekking heeft op het Natuur netwerk Brabant. Een eerder subsidiebesluit aan het GOB 2014-2027 op grond van de ASV wordt omgezet in een regeling wat door het GOB in mandaat wordt uitgevoerd. Dit heeft effect op de wijze van last neming in de jaarrekening. Middelen vloeien weer terug naar de reserve, vanuit waar de regeling per 1 januari 2020 subsidieregeling "realisatie nieuwe natuur Noord-Brabant" in mandaat wordt uitgevoerd door het GOB.

De afwikkelingsverschillen die na de slotwijziging zijn gerealiseerd bedragen in totaal nog €18,4 mln. Hiervan zijn de grootste afwikkelingsverschillen.

- Subsidievaststelling project Soliance voor bijna € 2,2 mln.
- Subsidie voor EHS de Maashorst voor ca. €6,6 mln.
- Diverse lagere subsidie-afrekening in het kader van de subsidieregeling Groen Blauw Stimuleringskader voor een bedrag van ruim € 7,6 mln.

<i>Bedragen x € 1.000</i>	Begroting 2020 oorspronkelijk	Begroting 2020 na wijzigingen	Jaarrekening 2020 realisatie	Vershil begroting - realisatie
<u>Lasten</u>				
Financieringsfunctie	358	612	7.003	-6.392
Ontwikkelbedrijf	13.762	11.202	2.369	8.833
Overige algemene dekkingsmiddelen	8.519	932	3.773	-2.841
totaal lasten	22.639	12.746	13.145	-399
<u>Baten</u>				
Opbrengst opcenten motorrijtuigenbelasting	257.000	266.000	266.647	647
Uitkering provinciefonds	246.577	259.729	259.522	-207
Decentralisatie uitkering	17.002	18.000	17.114	-887
Dividenden/verkoopopbrengst	30.881	32.481	32.509	28
Financieringsfunctie	54.309	46.314	47.732	1.418
Overige dekkingsmiddelen	617	109.237	127.575	18.338
totaal baten	608.668	735.516	775.861	40.345

Stelposten

Heeft het gekost wat het mocht kosten?

	bedragen x € 1.000			
	Begroting oorspr.	a.Begroting na wijz.	b.Realisatie	Verschil a en b
Lasten				
Onvoorzien	1.308	1.308	0	1.308
- in te zetten begrotingsruimte	79.905	1.813	0	1.813
- overhead	73.342	71.211	64.124	7.087
- voorz.dubieuze debiteuren			812	-812
	154.556	74.332	64.936	9.396
Baten				
- bijdrage in overheadkosten	0	0	100	100
	0	0	100	100
Saldo	-154.556	-74.332	-64.836	9.496

Onvoorzien

In de begroting wordt jaarlijks een stelpost voor onvoorziene lasten van € 1.308.402 opgenomen. Gedurende het begrotingsjaar 2020 is hierop geen beroep gedaan.

Algemene stelposten –in te zetten begrotingsruimte

Dit betreft de stelpost met de afgezonderde middelen voor uitvoering van het bestuursakkoord/perspectiefnota voor zover die nog een concrete uitwerking vereisen voor opname in de begrotingsprogramma's.

In de oorspronkelijke begroting 2020 was een vrije begrotingsruimte tot een bedrag van € 75,0 mln opgenomen met daarbovenop een bedrag van € 4,9 mln voor indexering van loon- en prijsgevoelige budgetten.

Bij de verschillende sturings- en verantwoordingsmomenten in 2020 zijn de middelen van de vrije begrotingsruimte verdeeld naar de verschillende begrotingsprogramma's op basis van de aan PS voorgelegde uitwerkingen van de bestuursopdrachten bij de begroting 2020.

Ultimo 2020 resteert op de centrale stelposten nog € 1,8 mln.

Het college heeft voor deze bestuursperiode besloten de begroting te indexeren. Daarvoor was in de oorspronkelijke begroting 2020 een stelpost van € 4,9 mln opgenomen. Bij de 1e begrotingswijziging 2020 is de begroting 2020 geïndexeerd. Het restantbedrag van deze stelpost is bij slotwijziging 2020 doorgeschoven naar 2021.

Overhead

De overhead komt t.o.v. de begroting € 7,1 mln lager uit. Dit betreft enerzijds lagere personeelskosten tot een bedrag van € 2,4 mln en anderzijds lagere overige overheadkosten tot een bedrag van € 4,7 mln.

Voorziening dubieuze debiteuren

Aan de voorziening dubieuze debiteuren is ultimo 2020 nog € 0,8 mln toegevoegd.